

FIZIOTERÁPIÁS ASSZISZTENS

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

FIZIOTERÁPIÁS ASSZISZTENS

Feladatok és tevékenységek

A fizioterápia az orvoslás legősibb ága. Természeti, elsősorban fizikai energiákkal való gyógyítást jelent, vagyis hővel, fénnel, elektromossággal, vízzel, mozgással, mechanikai energiával. Fizioterápiához tartozik például a fizikoterápia, amely az elektromos áramot használja fel gyógyászati célokra, a gyógyfürdőzés, a barlangterápia, a szénsavas kádfürdő vagy a víz alatti sugármasszázs, az ivókúrák, az inhalációk, vagyis amikor különböző anyagokat lélegeztetünk be, és a szolárium, illetve a hőterápiák is. Vannak olyan terápiák, amelyek több természeti energiát mozgósítanak a gyógyulás érdekében. Ilyen például az iszappakolás, amely egyszerre használja fel a gyógyfürdők, a víz illetve a meleg jótékony hatásait. A fizioterápiák pontos orvosi vizsgálat alapján összeállított terápia célú kezelésekből állnak. A fizioterápiás kezeléseket fizioterápiás asszisztens végzi, aki az egészségügyben dolgozik. Munkáját önállóan, az orvos és gyógytornász előírásai alapján végzi. A fizioterápiás munka szorosan kapcsolódik a gyógyfürdők tevékenységéhez. Számos kezeléshez szükséges a víz, gyógyvíz. A gyógyvíz gyógyító hatását igen korán felfedezték és hazánkban komoly múltja van a fizioterápia eme ágának, a gyógyfürdőzésnek.

Magyarország területén az első fürdőket a rómaiak építették, amikor Pannónia a Római Birodalomhoz tartozott. A rómaiak számos közfürdőt építettek, elkülönítetten a civilek, a római légionáriusok és más nemzetiségű segédcsoportok katonái számára. A fürdőket a budai hegyek lábainál fakadó forrásokkal táplálták, melyeket vezetékeken juttattak el a fürdőkbe. A honfoglaló magyar törzsek szintén ezeknek a forrásoknak a környékén építették ki főbb településeiket. A XII. században a Johannita lovagoknak már fürdőkórházuk volt a Duna partján, ahol a Szentföldről visszatérő sebesült és beteg keresztéseket kezelték és készítették fel a továbbutazásra. A fürdőkultúra a következő évszázadokban folyamatosan fejlődött.

Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?

A fizioterápiás asszisztens kapcsolata a beteggel abban a pillanatban kezdődik, ahogy a páciens belép az ajtón, közli panaszát, átadja az orvosi beutalót, vagy a gyógytornász javaslatát. Ezután a beteg elhelyezkedik a fizioterápiás asszisztens utasítása szerint. Egy-egy kezelés ideje 15 perctől kezdve 50-60 percig, egyes esetekben tovább is eltarthat. A fizioterápiás asszisztens önállóan elvégez fizioterápiás kezeléseket, például elektroterápiás (fizioterápia) kezelés, fototerápiás (pl.: szolárium) kezelés, hidrotériás (pl.: víz alatti sugármasszázs) és termoterápiás (pl.: meleg paraffin pakolás) kezelés, mechanoterápiás (pl.: masszáz) kezelés, balneoterápiás (gyógyfürdőzés) kezelés, aerion-, aerosolterápiás (pl.: különböző gyógyhatású anyagok belélegeztetése) kezelés.

Az egyéb, fizioterápiás kezelésekkal kapcsolatos kiegészítő tevékenységeket is elvégzi (adminisztráció, a kezelőhelyiség és az anyagok előkészítése, eszközök fertőtlenítése). A fizioterápiás asszisztens feladata az is, hogy kialakítsa és fenntartsa a fizioterápiás kezelésekhöz szükséges feltételeket. Ő biztosítja, hogy a megfelelő terápiához a megfelelő eszközök rendelkezésre álljanak, megnyugtassa és lelkileg támogatja a betegeket, segít a betegeknek a kezelésekkal kapcsolatos szociális problémák megoldásában, betartja a tisztaságra vonatkozó szabályokat és a munkavédelmi előírásokat. Fontos, hogy a fizioterápiás asszisztens folyamatosan képezze magát. Alkalmaznia kell a korszerű technikai eljárásokat a terápiában és a dokumentálási eljárásokban használat) egyaránt.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

Minden kezelés más – más berendezést, eszközt, anyagot igényel. Például a kezelőkádak speciális, fogantyúkkal, támasztékokkal, lépcsőkkel, ülőkékkel és különböző levegő, széndioxid és víz befújó nyílásokkal, víz alatti sugármasszázsához szükséges speciális végű csövekkel, és egyéb, fizioterápiákhoz szükséges speciális eszközökkel (pl.: súlyok, zuhanyfejek) vannak felszerelve.

A beteg higiéniáját biztosítják a lepedők, törölközők, törülők. Ezeket minden betegnek cserélik. A kezeléseket különböző anyagokkal, anyagok kombinációjával végzik.

Ezek lehetnek: iszap, víz, paraffin, krémek, gyógyszerek. Az elektromos kezeléseknél ún. köztianyagot használnak, amelyet a bőr és a készülék elektródái közé helyeznek el.

Hol végzi a munkáját?

A fizioterápiás asszisztensek kórházakban, rendelőintézetekben, gyógyfürdőkben, wellness, fitness centrumokban, szállókban, hotelekben dolgoznak. A fizioterápiás asszisztens szobában, teremben, ún. kezelő- fülkékben dolgozik.

Alapvetően fontos követelmény a higiénia. A kezelőfülke, ahol a fizioterápiás asszisztens dolgozik, legyen száraz, világos, tiszta, kulturált, karbantartott. A kezelőfülke levegője legyen megfelelő hőmérsékletű. A kezelőfülkéhez általában csatlakozik egy kis váró, valamint egy vetkőzőfülke is.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga?

A fizioterápiás asszisztens a kezeléseket orvosi utasítás alapján önállóan vagy a szakorvossal közösen végzi. Együtt kell működnie a gyógytornással is. A kezeléseket gyógytornász szakember is meghatározhatja. A többi egészségügyi szakemberrel (kollégákkal, masszőrökkel, adminisztratív dolgozókkal) is fontos a jó együttműködés, hisz csak együtt, egymás munkáját támogatva lehet eredményes gyógyító tevékenységet folytatni, aminek középpontjában mindig a beteg áll.

Követelmények

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A fizikai megterhelés jelentős. A fizioterápiás asszisztens naponta több órán keresztül, álló helyzetben végzi munkáját. Ritkább esetekben ül. Gyakran kell helyzetet változtatnia. A betegekkel való kapcsolattartás pszichés igénybevételt is jelent.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

A fizioterápiás asszisztens munkája során sok emberrel közeli testi kontaktusba kerül (érintés) így csepp- és székumfertőzésnek van kitéve. Balesetveszélyt (csúszásveszély) okozhat a nedves talaj. Baleseti veszélyt rejt magában továbbá a gyúlékony anyagok

használata (gázok, oxigén), illetve az áramütés veszélye is fennáll. A munka fizikai károsító tényezői mellett a pszichés terhelés is megjelenhet. A fizioterápiás asszisztens felelősségteljes munkát végez. Az állandó fokozott figyelem a páciensekre, az emberekkel való kapcsolat a felelősség másokért jelentős pszichés terhelést (lelki kiégést) jelenthet ebben a szakmában.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

Fontos tudni, hogy minden foglalkozásnak szigorú egészségügyi alkalmassági feltételei vannak.

A fontosabb szempontok közül néhányat kiemelünk tájékoztató jelleggel:

- jó látás,
- ép hallás,
- jó beszélőképesség,
- karok, kezek, ujjak fokozott használata,
- fokozott figyelem.

Kockázati tényezők a szakma gyakorlása során:

- érzelmi megterhelés,
- tartós állómunkát igényel.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

A hosszú órákon át tartó álló helyzetben végzett munkához fizikai teherbírás kell. A beteggel nagyon sokszor testi kontaktusba kell lépni, segíteni a mozgását, megtartani a végtagját vagy éppen ellenállást adni a mozgással szemben. A fizioterápiás asszisztens alapvető munkaeszköze a keze, illetve az egész teste.

A fizioterápiás asszisztens betegekkal, illetve valamilyen korlátozottsággal bíró emberekkel foglalkozik, ezért a jó munkavégzés alapvető feltétele a beleérző hozzáállás, a segítőkészség, a jó pszichés beállítottság.

Fontos, hogy megtalálja a megfelelő kapcsolatot a beteggel, hisz az ő együttműködése nélkül nem tudja gyógyító tevékenységét folytatni.

Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

A fizioterápiás asszisztensi képzés biológiai, kémiai és fizikai ismeretekre épül. Ezekből a tantárgyakból érdemes jól teljesíteni. Hasznos lehet az alapvető számítógép-ismeret, hisz az adminisztráció számítógépen történik. Hasznos legalább egy idegen nyelv ismerete a szakirodalmak megismeréséhez valamint a külföldi vendégekkel, „gyógyturistákkal” történő kommunikációhoz.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

A fizioterápiás asszisztens szakmát választók szeretnek olyan tevékenységet végezni, amellyel segítenek másoknak életük vagy egészségük javításában. Aki ezt a szakmát választja, kedveli a gépeket, eszközöket is. Szeretnek saját erőfeszítésük és tudásuk révén elvégezni a feladatokat. Szeretnek önállóan dolgozni. A fizioterápiás asszisztensi munka szigorú szakmai szabályok szerint folyik, vagyis fontos, hogy aki ezt a munkát végzi, világosan meghatározott lépések szerint végezze feladatát, szeresse a szervezett, meghatározott sorrendet követő munkát.

Miért szép és vonzó ez a szakma?

Annak ajánljuk ezt a szakmát, aki szeret embereknek tevékenyen segíteni, aki szívesen megérint, tapint, masszíroz másokat. Az emberek, akik egy-egy kezelést megkapnak, láthatóan megkönnyebbülnek, fájdalmuk enyhül. A fizioterápiás asszisztensnek nagyszerű érzés látni, tudni, hogy ez az ő munkájának eredménye.

Szakképzés

A fizioterápiás asszisztens képzés célja olyan szakemberek képzése, akik önállóan végzik az orvos vagy gyógytornász által előírt fizioterápiás kezeléseket és az ahhoz kapcsolódó gondozói és rehabilitációs tevékenységeket.

Előképzettség

A képzésben való részvétel előfeltétele érettségi bizonyítvány és egészségügyi alkalmasság.

Képzési idő

A középfokú végzettség iskolarendszerben és iskolarendszeren kívül is megszerezhető. A szakképzés ideje 2 év. Az elméleti és gyakorlati oktatás aránya 50- 50 százalék.

A szakképzés elméleti és gyakorlati tárgyai

A fizioterápiás kezelések kivitelezéséhez szükséges feltételek kialakítása és ellenőrzése, ezen belül: elektroterápiás kezelés végzése, fototerápiás kezelés végzése, hidroterápiás és termoterápiás kezelés végzése, mechanoterápiás kezelés végzése, balneoterápiás kezelés végzése, aerion-, aerosolterápiás kezelés végzése, különböző életkorú betegek fizioterápiás kezelése körüli feladatok elvégzése, biztonságos, higiénés környezet kialakítása, kommunikációs, információs feladatok ellátása, elsősegélynyújtás.

A képzéshez kapcsolódó kötelező szakmai gyakorlat

I. év (II. félévétől) 300 óra demonstrációs tantermi gyakorlat, valamint nyári klinikai szakmai gyakorlatok belgyógyászati osztályon, traumatológiai osztályon és gyermekgyógyászati osztályon. A II. évben 600 óra elektroterápiás gyakorlat, a kijelölt intézményben, 400 óra hydro + balneoterápiás gyakorlat, valamint 100 óra gyógytorna és masszázs.

A vizsgára bocsátás feltétele iskolarendszeren kívüli képzésben résztvevő és egyéni felkészülő esetén: középiskolai végzettség, érettségi bizonyítvány, 1425 óra elméleti (konzultáció és egyéni felkészülés) és 1425 óra irányított szakmai gyakorlati képzés, a tantárgyi vizsgák sikeres letétele a -kommunikáció kivételével – valamennyi, az iskolarendszerű képzésben szereplő tantárgyból.

A szakképesítés vizsgakövetelménye

A szakmai vizsga szakmai elmélet (írásbeli és szóbeli) és szakmai gyakorlat vizsgarészekből áll.

Az írásbeli vizsgán a jelöltek központilag kiadott nyílt és zárt rendszerű kérdésekből álló feladatlapot oldanak meg, melyek komplexen átfogják a szóbeli vizsga tantárgyait és a fizioterápiás kezelések elvégzéséhez szükséges elméleti ismereteket.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó komplex feleletet ad a reumatológia, az ortopédia, a traumatológia, a fizioterápia elmélete és a biofizika tantárgyakból.

Szakmai gyakorlati vizsgán fizioterápiás asszisztensi tevékenységek alapvető munkafolyamatait magába foglaló feladatokat végeznek a vizsgázók.

A szakképesítés OKJ azonosító száma: 52 5008 01

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatóak. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási, és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A szakma jövőjéről készült tájékoztatás a <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php> weblapon érhető el, a foglalkozás megadásával.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Ez a kiadvány az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával 2005-ben készült. Aktualizálva 2008-ban.
A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.